

Sodišče: Višje sodišče v Kopru

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSKP:2012:CP.265.2012

Evidenčna številka: VSK0005187

Datum odločbe: 05.06.2012

Področje: POGODBENO PRAVO - CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: podjemna pogodba - odstop od pogodbe - napake dostavljenega blaga - pravilna izpolnitev pogodbe - neizpolnitev znatnega dela obveznosti - odprava napak - vrednost spornega predmeta pri tožbi in nasprotni tožbi

Zveza: OZ člen 111, 619, 638, 639.

ZOdvT člen 20.

Jedro

Sporne so uveljavljene napake na stavbnem pohištvu. Gre za zunanja okna in vrata za eno hišo, naročena v "paketu", po določenem vzorcu, očitno s ciljem, da so po obliki in materialu enotna in v tem smislu skladna celota, pri takem naročilu pa je pogodbeni cilj dosežen z dobavo celotnega predmeta pogodbe skladno z naročilom, od potrošnika pa ni mogoče zahtevati, da bi pri pogodbi vztrajal kljub neizpolnitvi znatnega dela obveznosti (v tem primeru torej najmanj glede vrat).

Izrek

Pritožba se zavrne in se v izpodbijanem ugodilnem delu potrdi sodba sodišča prve stopnje.

Obrazložitev

1. Gre za pravdo, v kateri se je obravnaval zahtev po tožbi in nasprotni tožbi. Zaradi jasnosti bo pritožbeno sodišče izraz tožnik uporabljalo za tožnika po tožbi in toženca po nasprotni tožbi, izraz toženca pa za toženca po tožbi in tožnika po nasprotni tožbi.

2. Z izpodbijano odločbo je sodišče prve stopnje v I. točki izreka zavrnilo zahtev po tožbi, s katerim je tožnik od tožencev vtoževal plačilo 6.300,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 14. 11. 2007 dalje do plačila. V II. točki izreka je odločilo o zahtevku iz nasprotne tožbe in sicer naložilo tožniku, da tožencema plača 4.000,00 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 11. 3. 2008 dalje, višji zahtev pa je zavrnilo. Glede pravnih stroškov je odločilo, da jih je tožnik dolžan plačati tožencema v višini 1.883,74 EUR v 15

dneh, v primeru zamude z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

3. Tožnik se pritožuje zoper odločitev o tožbi, ugodilni del odločitve po nasprotni tožbi ter glede stroškov. Meni, da sodba ni pravilna, predvsem iz razloga, ker tudi v ponovljenem postopku sodišče ni opravilo cenitve spornih oken. Tožnik je prepričan, da je zaključek o popolni neuporabnosti njegovih izdelkov in upravičenosti tožencev do odstopa od pogodbe napačen. Izjave o slednjem tem tožniku nista podala, sicer pa sta blago najkasneje z vgradnjo prevzela in tedaj je bila opravljena primopredaja. Zato pritožnik ne sprejema zaključkov sodišča o utemeljenosti odstopa od pogodbe. Izvedenec je res ugotovil številne pomanjkljivosti, vendar bolj v estetskem smislu. Zaslišan ni decidirano odgovoril na vprašanje o kvaliteti lesa pri vseh izdelkih in ni mogel dati odgovora o utemeljenosti očitkov, da izdelki niso bili trikrat premazani. Ko je govoril o posameznih *napakah*, je vedno navedel, da *napaka* na daljši rok vpliva na funkcionalnost. Res je izpovedal, da bi povsod tam, kjer se ugotavlja kriterije kakovosti, izdelek z določenimi *napakami* izločili. Konkretno pa ni opredelil, koliko od pregledanih izdelkov je takih, da bi bili po njegovem mnenju izločeni. Mnenja o tem, da bi bili izločeni vsi, ni podal. Ne sodišče ne toženca ga o tem niso vprašali. Sodišče je tudi ugotovilo, da je izvedenec ocenil, da dobavljena okna in vrata izpolnjujejo osnovne funkcionalne zahteve. To pomeni, da je izdelek v osnovi uporaben. To potrjuje stališče, da odstop od pogodbe v konkretni zadevi ni utemeljen. Protispisne so navedbe v sodbi, naj bi tožnik vedel, da sta toženca zahtevna potrošnika. Sodišče nekritično povzema izpoved izvedenca, saj izvedenec ni povedal, da ves les ni ustrezal zahtevam standardov. Podal je salomonski odgovor, da je kvaliteta lesa zahtevno vprašanje, ter da ne more reči, da za ves vgrajeni les velja, da ni bil I. kvalitete. Dodatno je še izpovedal, da je na nekaterih izdelkih vgrajen les, ki ne ustreza zahtevam kvalitete. Torej je s tem dal dodaten argument v prid težnji tožnika, da je vrednost izdelka potrebno oceniti. Tudi sodišče ugotavlja, da je izvedenec govoril, da izdelki opravljajo svojo funkcijo, da pa določene kvalitetne pomanjkljivosti na dolgi rok lahko vplivajo na odpornost, na trdnost in povešanje. Zaznalo je, da je izvedenec operiral s pojmom verjetnosti. Napovedi o hipotetično možnih posledicah so močno pretirane. Ni jasno, zakaj sodišče verjame tožencema o dimenzijski neustreznosti izdelkov, še manj pa glede na zaključek, da je z uporabo poliuretanske pene možno v okenske odprtine namestiti tudi prekratke izdelke. Očitno je pozabilo, da toženca zatrjujeta, da naj bi bili izdelki 5-10 cm prekratki. Taka razdalja je prevelika, da bi se lahko premostila le s peno, čeprav zgolj začasno. Poleg tega iz reklamacije z dne 12. 11. 2007 izhaja, da sta toženca reklamirala le netočne mere vrat, ne pa vseh izdelkov oz. oken. Zato bi moralo sodišče obrazložiti, zakaj vendar šteje, da so bili vsi izdelki dimenzijsko neustrezni, čeprav temu ni bilo tako. Očitno je, da sta se toženca začela tožniku upirati šele, ko je zahteval dokončno plačilo. Kljub navajanju, da razdirata pogodbo, pa sta okna vgradila. Očitno sta si iz določenih razlogov premislila in se odločila, da obveznosti do tožnika ne bosta izpolnila. Ravnanje tožencev ni logično in življenjsko sprejemljivo. Tožnik ponavlja stališče, da mu odstop nikdar ni bil ustrezno izjavljen, bil je prepozen in neupravičen. Za uporabo 638. člena Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju OZ) ni podlage. Odločitev o zahtevku po nasprotni tožbi sodišče napačno opira na 193. člen OZ, ni pa ugotavljalo niti obrazložilo, zakaj šteje, da so predpostavke po tem členu podane. V konkretnem primeru ni prišlo do premika premoženja v sfero tožnika, zato je neutemeljen zaključek, da je dolžan vrniti 4.000,00 EUR, kolikor je prejel predujma. Nič od vgrajenega ni ostalo v njegovi premoženjski sferi. Brez ugotovitve vrednosti izdelkov (dela in materiala) ni mogoče zaključiti, da je dolžan vrniti ves predujem. Nazadnje se tožnik pritožuje zoper odločitev o pravnih stroških, češ da jih sodišče ni odmerjalo v skladu z odvetniško tarifo in jih je zato odmerilo napačno. Glede na to, da so se v zadevi dejanja opravljala tako po tožbi kot po nasprotni tožbi, bi moralo temu ustrezno odmerjati stroške, npr. za narok po tožbi in po nasprotni tožbi, enako za pripravljalne vloge, pa tega ni storilo.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. V tej pravdi je bil glavni poudarek na rešitvi spornega vprašanja, ali je stavbno pohištvo (šest zunanjih vrat

in tri okna), ki ga je po naročilu tožencev izdelal tožnik neuporabno oz. ali ima napake, zaradi katerih ni mogoče govoriti o tožnikovi (pravilni) izpolnitvi pogodbe, kar sta mu očitala toženca. Da sta na ta račun s svojimi trditvami in sklicevanjem na reklamacije v svojih dopisih na ustrezen način uveljavljala odstop od pogodbe je na drugačne tožnikove navedbe pritožbeno sodišče odgovorilo že v prejšnjem sojenju (kot izhaja iz sodbenih ugotovitev o vsebini reklamacije z dne 12. 11. 2007, je vsebinsko do take izjave prišlo že tedaj). Že v prejšnjem postopku je bilo tožniku pojasnjeno tudi, da v smeri prepozno izjavljenega odstopa ni imel nobenih trditev in da so prvič v pritožbi podane o tem nedopustna novota (prvi odstavek 337. člena ZPP). Sicer pa odločilnih sodbenih ugotovitev o *napakah* stavbnega pohištva pritožba, ki predvsem graja sodbeno dokazno oceno, ni izpodbila. Trditve, da je šlo za pomanjkljivosti (bolj) v estetskem smislu, s svojim delnim povzemanjem strokovnega mnenja izvedenca za lesarstvo glede kvalitetne neustreznosti lesa in siceršnje kvalitete izdelkov, ki ne bi prestala preizkusa, ovrže že sam tožnik. Uspeti ne more niti z očitki, da ni bilo ugotovljeno, da ves vgrajeni (uporabljeni) les ne ustreza zahtevam kvalitete oz. da ni odgovorjeno, koliko od pregledanih izdelkov je takih, ki bi bili po mnenju izvedenca izločeni. Že zato, ker je poleg napak, ki jih je sodišče prve stopnje ugotovilo s strokovno pomočjo izvedenca, ugotovilo tudi dimenzijske nepravilnosti izdelkov, zaradi katerih je ocenilo stavbno pohištvo kot neuporabno. Iz konteksta sodbe izhaja, da se je s to napako ukvarjalo v mejah očitkov tožencev, češ da so bila vrata krajša 5-10 cm in do ugotovitev prišlo na podlagi izpovedi tožencev, ki jima je verjelo in na strani 9 in 10 ustrezno obrazložilo, zakaj. Razlogi so glede na vse v sodbi upoštevne okoliščine življenjsko sprejemljivi in jih tožnik s svojimi drugačnimi trditvami ne more omajati, kot tudi ne s sklicevanjem, da glede oken neustreznosti dimenzij nista reklamirala. Ni namreč mogoče mimo dejstva, da je šlo za zunanja okna in vrata za eno hišo, naročena v "paketu", po določenem vzorcu, očitno s ciljem, da so po obliki in materialu enotna in v tem smislu skladna celota, pri takem naročilu pa je pogodbeni cilj dosežen z dobavo celotnega predmeta pogodbe skladno z naročilom, od potrošnika pa ni mogoče zahtevati, da bi pri pogodbi vztrajal kljub neizpolnitvi znatnega dela obveznosti (v tem primeru torej najmanj glede vrat, če se zanemari v pritožbi izpostavljena okna). Sodišče prve stopnje je zato ob uporabi 638. člena OZ pravilno zaključilo, da sta toženca utemeljeno odstopila od pogodbe s tožnikom. Sicer pa sta se toženca sklicevala tudi na to, da tožnik itak napak ni hotel odpraviti oz. se ni odzval na njune reklamacije, iz lastnih navedb tožnika izhaja, da napak ni priznal (oz. trdil, da gre le za manjše lepotne napake) in je še na prvem naroku za glavno obravnavo vztrajal, da je delo v redu izvršil, neprerekana pa je s tem povezana ugotovitev sodišča prve stopnje, da je reklamacijo tožencev z dne 28.11.2007 tožnik zavrnil (podprta z njegovim dopisom v odgovor na reklamacijo z dne 12.11.2007 zoper račun, ki ga je izstavil tožencema). Glede na navedeno je jasno, da četudi izdelki zaradi napak ne bi bili ravno neuporabni, za kar se zavzema tožnik, bi dejstvo, da napak očitno ni hotel odpraviti, pripeljalo do enake pravne posledice – tudi v tem primeru ima naročnik možnost odstopiti od pogodbe (primerjaj 639. člen OZ). Samo dejstvo, da sta začasno toženca okna vgradila, v zvezi s presojo utemeljenosti odstopa od pogodbe ni relevantno.

6. Povsem zgrešeno je tudi pritožbeno stališče, da je odločitev napačna, ker sodišče ni opravilo cenitve spornih oken. To za presojo obstoja relevantnih okoliščin ni bilo potrebno. Posledica odstopa od pogodbe je med drugim, da v primeru delne izpolnitve stranka zahteva od druge vrnitev tega, kar je že dala (111. člen OZ), to pa pomeni, da tožnik zato ne more vtoževati od tožencev plačila za svoje delo, temveč le izročitev izdelkov (kar sta mu toženca, kot sta navajala, že pred pravdo ponujala, a neuspešno). To je tudi odgovor na pritožbeno navedbo, da ni nič od materiala ostalo v njegovi sferi in da zato ni bilo premika premoženja v njegovo korist. Po drugi strani pa navedena določba utemeljuje zahtevek tožencev po tožbi na vrnitev že plačanega zneska 4.000,00 EUR na račun svojih pogodbenih obveznosti iz pogodbe. Glede na to, da ni sporno, da sta toženca ta znesek tožniku plačala, je sodišče prve stopnje zahtevku pravilno ugodilo. Ob navedenem ostale pritožbene navedbe v zvezi s sodbo o glavni stvari, na katere ni izrecno odgovorjeno, nimajo relevantne teže.

7. Tudi pritožba zoper stroškovni del odločitve po presoji pritožbenega sodišča ni utemeljena. Prej veljavna Odvetniška tarifa, ki jo je potrebno uporabiti v tej zadevi glede na čas začetka postopka (41. člen Zakona o odvetniški tarifi- ZOdvT) nima izrecnih določb o izračunavanju nagrade v tovrstnih primerih, glede na skupno obravnavanje tožbe in nasprotne tožbe in tudi vsebinsko povezanost predmeta obravnavanja pa je sodišče prve stopnje v konkretni zadevi ravnalo prav, ko je pri izračunu izhajalo iz seštevka vrednosti zahtevkov po tožbi in nasprotni tožbi. Odločitev je skladna tudi s tolmačenjem tarife s strani Odvetniške zbornice Slovenije, posredovane slovenskim sodiščem z dopisom z dne 23.2.2005, iz katerega izhaja, da je Upravni odbor zbornice že 8.1.2002 sprejel sklep, da se vrednosti spornega predmeta iz tožbe in nasprotne tožbe v primeru skupnega obravnavanja združita v skupno vrednost spornega predmeta. Nenazadnje tudi zdaj veljavni ZOdvT določa, da se v isti zadevi vrednosti več predmetov seštevajo.

8. Iz zgornjih razlogov je pritožbeno sodišče pritožbo zavrnilo in potrdilo sodbo v izpodbijanem delu (353. člen Zakona o pravdnem postopku).

Datum zadnje spremembe: 17.01.2013